

mig at høre, om hr. Frank Dahlgaard totalt har overset, at der altså stadig væk er et behov for, at en række unge mennesker bliver aktiveret på en anden måde end i det ordinære uddannelsessystem. Der er nogle, der skal skubbes på vej, og det mener jeg i øvrigt at produktionsskolerne kan være et godt redskab til.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (KF):

Det er da klart, at når produktionsskolerne producerer noget og sælger det i det omfang, det kan sælges, så er det jo altså noget, der har en værdi og dækker nogle behov, og så kunne det være dækket af det almindelige marked. Det betyder altså en konkurrence over for det almindelige, frie private erhvervsliv.

Så længe det foregår i det små, så er det da noget, vi kan leve med. Vi er jo ikke religiøse i Det Konservative Folkeparti, men vi er bange for, at der med dette forslag åbnes op for, at det kan tage til i omfang på et tidspunkt, hvor mulighederne for de unge, også dem, der har brug for støtte og hjælp på vejen, er blevet bedre. Vi er bange for, at det kan vokse, og så kan det tage et omfang, hvor vi ikke kan være med mere.

Så spørger den socialdemokratiske ordfører: Hvor er ligheden imellem vilkårene for produktionsskoler og daghøjskoler og så det øvrige uddannelsessystem? Det ligger jo i hele forslaget, at målgruppen udvides, og det, vi er ængstelige for i Det Konservative Folkeparti, er simpelt hen, at man går ud mere aktivt og prøver at fiske og lokke unge til, som ikke har behov for denne støtte, fra f.eks. handelsskolerne og over her, og det er stærekasseprincippet: de skal jo fyldes ud.

Enhver, der er ansat og virker for en offentlig institution eller et offentligt uddannelsesforetagende, vil selvfølgelig prøve på at få så mange kunder i butikken som muligt, navnlig når der er tale om en taxameterfinansiering, sådan som der bliver det nu, og derfor er der en begrundet ængstelse for, at der kommer en konkurrence, som i denne henseende ikke er til gavn for de unge, så meget des mere som de manges tilbud, der efterhånden er omkring ungdomsuddannelserne, gør det meget, meget svært for de unge at gennemskue, hvor de skal gå hen.

Aage Frandsen (SF):

Det er en central del af det danske uddannelsessystem, at vi både har et offentligt uddannelsessystem og et ikkeoffentligt uddannelsessystem

Det ikkeoffentlige uddannelsessystem bygger på danske traditioner, højskolebevægelsen og folkeoplysningen, og der er tale om, hvad vi kan kalde selvstyrende fællesskaber, som er glimrende og nødvendige supplementter til det offentlige uddannelsessystem.

Det er naturligvis sådan, at vi skal have et godt offentligt uddannelsessystem, men de selvstyrende fællesskaber er undertiden bedre til at løse opgaverne, end det offentlige er. De er opstået, fordi der var nogle mennesker, der følte, at der var et behov, der skulle opfyldes, og undertiden er disse skoleformer bedre til at opfylde behovet, fordi de netop er mere fleksible og kan omstille sig hurtigere.

Daghøjskoler og produktionsskoler dukkede op i sin tid bl.a. som et behov, der hang sammen med arbejdsløsheden. De opstod altså ud af et konkret behov. Men de to skoleformer har vist, at selv om behovene ændrer sig, så kan det sagtens vise sig, at der er et andet behov.

På samme måde som daghøjskolernes åndelige forbillede, nemlig folkehøjskolen, så kan man sige, at man er i stand til at omstille sig. Der er nogle konkrete opgaver, man løser på et givet tidspunkt. For højskolernes vedkommende i forrige århundrede var det nogle bønderkarle, der skulle have lidt almindelig folkeoplysning. De bønderkarle er nu engang ikke til stede længere; højskolernes funktion er en anden, og så omstiller højskolerne sig til det.

Det samme gælder efterskolerne. Det var drenge og piger fra landet; i dag er det ganske almindelige unge mennesker, som føler et behov for en anden skoleform.

Det samme gælder daghøjskolerne, og det gælder også produktionsskolerne; de dækkede et konkret behov. Behovene ændrer sig nok lidt, men de har vist, at det er nye behov, der opstår, og at de er relevante i dag.

Det er ikke nogen tilfældighed, at daghøjskolerne rummer ordet højskole i navnet. Vi lægger meget vægt på, at en daghøjskole er en højskole, og vi mener, at det er vigtigt, at vi fortsat lægger meget vægt på det.

Derfor mener vi, at det er et problem i formålsbestemmelsen i lovforslaget, at man i den grad understreger, at undervisningen tilrettelægges efter korttidsuddannedes behov. Man kan sige, det er en selvfølge, men i folkehøjskolerne er det jo også en selvfølge, at man tilrettelægger også efter de korttidsuddannede, og derfor ser vi de to skoleformer som ens med hensyn til formålsbestemmelsen: at det er for alle. Så